

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ กำหนดให้เป็นการวิจัยโดยวิธีแบบผสมผสานโดยการใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้น ไปที่มีชื่อในสำนักทะเบียนท้องถิ่นอำเภอภูคัง ครั้วเรือนละ 1 คน จำนวน 1,991 คน จาก 1,991 ครัวเรือน ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนหมู่บ้านและครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอภูคัง จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับที่	หมู่บ้าน/ตำบล	จำนวนครัวเรือน
1	หมู่ที่ 1 บ้านเลิงแฝก	182
2	หมู่ที่ 2 บ้านปอแดง	125
3	หมู่ที่ 3 บ้านบัวแก้ว	107
4	หมู่ที่ 4 บ้านบ่อแก	148

ลำดับที่	หมู่บ้าน/ตำบล	จำนวนครัวเรือน
5	หมู่ที่ 5 บ้านปราสาท	155
6	หมู่ที่ 6 บ้านโสกกาว	207
7	หมู่ที่ 7 บ้านพรสวรรค์	83
8	หมู่ที่ 8 บ้านหนองบอน	195
9	หมู่ที่ 9 บ้านโสกคลอง	146
10	หมู่ที่ 10 บ้านบ่อทอง	170
10	หมู่ที่ 11 บ้านดาวเรือง	148
12	หมู่ที่ 12 บ้านโสกคลอง	104
13	หมู่ที่ 13 บ้านเลิงแฝก	79
14	หมู่ที่ 14 บ้านบัวแก้ว	82
15	หมู่ที่ 15 บ้านพรสวรรค์	60
รวม		1,991

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภออุดรฯ (2556 : 1)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภออุดรฯ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้น ไปที่มีชื่อในสำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภออุดรฯ จากกลุ่มประชากรโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน ครัวเรือน ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

จากสูตร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับเกิดขึ้น (โดยการศึกษารั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ .05)

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{1,991}{1+1,991(.05)^2}$$

$$n = 333.082$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเต็ม จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 334 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนจากประชากรอายุ 18 ปีขึ้นไปในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม จาก 15 หมู่บ้าน รวม 1,991 ครัวเรือน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 334 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental random sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการโดยไม่มีหลักเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างจะเป็นใครก็ได้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

ลำดับที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 บ้านเลิงแฝก	182	30
2	หมู่ที่ 2 บ้านปอแดง	125	21
3	หมู่ที่ 3 บ้านบัวแก้ว	107	18
4	หมู่ที่ 4 บ้านบ่อแก	148	25
5	หมู่ที่ 5 บ้านปราสาท	155	26
6	หมู่ที่ 6 บ้านโสกกาว	207	35
7	หมู่ที่ 7 บ้านพรสวรรค์	83	14
8	หมู่ที่ 8 บ้านหนองบอน	195	33
9	หมู่ที่ 9 บ้านโสกคลอง	146	24
10	หมู่ที่ 10 บ้านบ่อทอง	170	29
11	หมู่ที่ 11 บ้านดาวเรือง	148	25
12	หมู่ที่ 12 บ้านโสกคลอง	104	17
13	หมู่ที่ 13 บ้านเลิงแฝก	79	13
14	หมู่ที่ 14 บ้านบัวแก้ว	82	14
15	หมู่ที่ 15 บ้านพรสวรรค์	60	10
รวม		1,991	334

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ปลายเปิดและปลายปิด แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระยะเวลาที่อาศัยในหมู่บ้าน และหมู่บ้านที่อาศัย

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนตำบลเชิงแฝก อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม รวม 6 ด้านคือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และศูนย์กลางวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการสร้างชุมชนเข้มแข็งการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร โดยแบ่งระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนตำบลเชิงแฝก เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการลิเคิร์ต (Likert's Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนตำบลเชิงแฝก อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม

2. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยเชิงคุณภาพ

เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในการสนับสนุนข้อมูลแบบสอบถามขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 คน ได้แก่ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน จาก 15 หมู่บ้าน โดยการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดแน่นอนตายตัวใช้แบบเดียวกัน เพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามแนวทางตามแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามความมุ่งหมายของการวิจัย เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนตำบลเชิงแฝก อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยนำแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนามขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงแฝก มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.3 นำร่างแบบสอบถามกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขปรับปรุงและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาด้าน โครงสร้างและเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผล ประเมินผล โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับ จุดประสงค์

ความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยวิธี IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมนึก กัททิษณี.2544 : 219-233) เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

และนำข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ไปทดลองใช้ (Try Out)

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. จำเอกอำนาจ วินทะวูธ วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม (นักบริหารงาน อบต. 7) อำเภอบรบือ
จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2. ผศ.กัญญา บุรีรัตน์ วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

3. นางกัญญา มาศ สุกจิจจริง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการวัดผล) ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนเลิงแฝกประชานำรุง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอภูคั้ง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับ ตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอภูคั้ง จังหวัดมหาสารคาม

1.2 กำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัย หมู่บ้านละ 1 คน รวม 15 คน โดยผู้วิจัยชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้ช่วยผู้วิจัย

1.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดเวลา และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกฉบับ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ (Interview) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล (Data Collection) หลาย ๆ รูปแบบ เริ่มจากการเข้าหาข้อมูลเบื้องต้นจากประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลเลิงแฝก อำเภอภูคั้ง จังหวัดมหาสารคาม แนะนำตัวและสร้างความคุ้นเคย โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์เอง เพื่อให้ได้ข้อมูลละเอียดตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด โดยใช้การสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง เป็นการ

สัมภาษณ์ที่มีการวางแผน จัดเตรียมชุดคำถาม และวิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนล่วงหน้า มีการดำเนินงานแบบเป็นทางการภายใต้กฎเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกัน โดยอาศัยกรอบและแนวคิดเป็นปัจจัยสำคัญในการตั้งประเด็นคำถาม มีลักษณะแบบปลายเปิด และหากว่าในขณะที่สัมภาษณ์พบปรากฏการณ์หรือประเด็นปัญหาใดก็จะทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อให้ได้คำตอบอย่างชัดเจน และจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์ พร้อมบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปในการประมวล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อ

ในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

ระดับการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการดำเนินงานมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายความว่า	ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายความว่า	ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายความว่า	ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายความว่า	ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายความว่า	ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวัดระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบการดำเนินงาน
 - 3.1 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินงาน จำแนกตามกลุ่ม เพศ ใช้ T-test
 - 3.2 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินงาน จำแนกตามกลุ่ม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน และหมู่บ้านที่อาศัย ใช้ F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และอภิปรายเชิงพรรณนา
5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การพรรณนาความ (Content Analysis)

